

Till kommunfullmäktige i Danderyd

Motion om att utreda hur det kommunala aktivitetsstödet (LOK stödet) kan fördelas så att det ges i linje med Riksidrottsförbundets rekommendationer om barnidrott och premierar möjligheten för barn och ungdomar att vara aktiva i flera idrotter.

Danderyd har ett rikt föreningsliv och det finns stora möjligheter för barnen och ungdomarna att vara aktiva. Större delen av Danderyds barn är också föreningsanslutna i någon av de trettiotal föreningar som erbjuder en mängd olika idrotter.

I Danderyds syns dock tydliga tendenser sedan flera år tillbaka inom flera föreningar att specialiseringen inom olika idrotter ökar, även för de yngre barnen. Säsongerna blir längre och det är många träningstillfällen, tävlingar och cuper. Allt är frivilligt, men ska man vara en del av laget eller gruppen finns en outtalad uppfattning att anpassa sig till normen. Detta innebär att många barn alldeles för tidigt tvingas välja bort andra idrotter för att de inte hinns med. Riskerna med detta är flera: Barnens hälsa kan påverkas negativt av för ensidig träning, elitidrotten riskerar att premieras på bekostnad av breddidrotten, många barn hoppas av idrotten i tidiga tonåren därför att idrotten inte längre hinns med när skolan blir mer krävande, samt att idrotten av många bedöms som för tävlingsinriktad.

Barnens hälsa kan påverkas negativt av för ensidig träning. En amerikansk studie från Loyola University Medical Center visar att barn som specialiserar sig och därmed begränsar sig till bara en idrott, och som tränar mycket på den löper större risk än andra barn att drabbas av överbelastningsskador (Barnidrott - Ingen lek, s. 128). Bok skriven av Klas Östberg och Tobias Östberg). Det är viktigt att barn får chansen att testa olika idrotter föra att öva upp sin motorik och kroppskontroll. Dessutom skulle barnen vinna på att sporta säsongsbetonat, på så vis hinner barnen längta efter sporten och samtidigt få chansen att prova fler utan att för den skull få fler träningstillfällen i veckan.

Elitsatsningar på barn kan ske på olika sätt. Det kan handla om tidig specialisering, nivåindelning eller att man har så många träningar att barnen inte hinner med någon annan idrott. Det kan handla om en attityd och en känsla av att barn tidigt måste satsa väldigt mycket i en enda idrott för att kunna lyckas. Risken är att vissa barn slås ut, och vi vinner ingenting

på att dessa barn slutar träna och kanske får dåligt självförtroende på kuppen.

Att många barn hoppar av idrottandet i tidiga tonåren är kanske en konsekvens av att det är svårt att leva upp till det många antal träningar och tävlingar som krävs samtidigt som skolarbetet blir mer och mer krävande. Kanske just i den åldern är det därför extra viktigt att idrotten blir en kul lek, en källa till avkoppling, glädje och häng med kompisar, i stället för att vara fokuserad på tävlingar, cuper, prestation och priser. Många unga är redan så pressade av det sociala och betygspressen, låt idrotten vara den glädjefyllda avkopplingen istället, för alla dem som behöver det.

LOK stödet, som betalas ut av Riksidrottsförbundet, ska stödja föreningsdriven barn- och ungdomsidrott. Riksidrottsförbundet vill att så många som möjligt ska kunna vara med och idrotta så länge som möjligt, i en så bra verksamhet som möjligt. Enligt riksidrottsförbundet ska idrott för barn bedrivas utifrån ett barnrättsperspektiv och utgå från FN:s konvention om barnets rättigheter som blev lag i Sverige den 1 januari 2020. Att idrottsrörelsen ska följa barnkonventionen står inskrivet i RF:s stadgar sedan 2009

Följande finns att läsa på Riksidrottsförbundets hemsida (rf.se):

”Verksamheten ska utgå ifrån barnets uttalade intressen och behov. Leken, glädjen och lusten att röra sig ska komma i första hand. Träningen bör vara allsidig och barnen bör även uppmuntras att hålla på med flera idrotter, vilket minskar skaderisken och ökar motivationen att fortsätta träna.”

Utveckling före resultat.

Tävling är en naturlig del av idrotten, men resultatet spelar mindre roll. Alla ska få vara med på lika villkor. Tävling för såväl flickor som pojkar ska utformas så att den stimulerar till kvalitativ och långsiktig utveckling, och motverka utslagning. Under senare år har en tydlig attitydförändring skett i svensk idrottsrörelse. Allt fler föreningar står bakom principen att tävla på barns villkor. Många av idrottsrörelsens specialidrottsförbund har sett över sina tävlingssystem och infört förenklingar och anpassningar. Mest omtalat är att ett antal lagidrotter beslutat ta bort tabeller i serier och cuper med barn under 13 år. Förändringarna har tillkommit utifrån aktuell forskning om barn och ungdomars utveckling. Förbunden vill att fler ska ha roligt, må bra och utvecklas när de idrottar, På så sätt får de både fler aktiva och ökar chanserna att vinna fler framtida medaljer.

Barn är inte små vuxna

En gång i tiden utvecklades idrottsrörelsen av vuxna män för vuxna män. Mycket har hänt på vägen, men mycket av det vi gör i dag kan fortfarande spåras till den tiden. Det är viktigt att inte gissa sig till vad som är bäst i utveckling av barn och ungdomar, när forskning och utbildning finns att luta sig mot.

Artikel 31 i barnkonventionen – om barns rätt till lek, vila och fritid – är central för barns och ungas idrottande. Barnet ska, anpassat till sin ålder, få vara med, leka och utvecklas. Vuxna ska uppmuntra och erbjuda meningsfull fritidsverksamhet. Barns rättigheter måste alltid respekteras. Det är vår skyldighet och vårt ansvar att alltid värna om barn, att beakta deras intressen och att behandla dem med lika värde och respekt.”

Det finns anledning att utvärdera hur vi bäst tillgodoser barnen och deras behov av att må bra, utvecklas och ha roligt inom idrotten.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi därför kommunfullmäktige besluta uppdra åt Kultur- och fritidsnämnden

att utreda hur det kommunala aktivitetsstödet (LOK stödet) i Danderyd kan utformas och fördelas så att det ges i linje med Riksidrottsförbundets rekommendationer om barnidrott och premierar möjligheten för barn och ungdomar att vara aktiva i fler idrotter.

Danderyd den 7 december 2020

Sahlström
Gruppledare (C)

Lovisa Eriksson (C)

Patrik Nimmerstam (C)
Christian Ljungdahl (C)
Lena Ringstedt (C)
Robert Bryhn (C)
Inger Fabian (C)
Karl-Johan Nybell (C)
Eva Lindman Marko (C)
Christina Strenger-Böös (C)
Lukas Johannesson (C)